

Amor

Per PepMaria el dl., 11/11/2019 - 10:20

En un reportatge dirigit per Yann-Arthus Bertrand, apareix el testimoni d'un jove afro-americà d'uns 30 anys, en Tim, que parla anglès amb accent del sud d'Estats Units.

- (*Serenament, mirant a la càmera*) "Recordo, saps, el meu... el meu padastre. Em pegava amb cables elèctrics d'allargar, i amb penja-robes, i amb trossos de fusta, i amb tot tipus de coses. I cada cop em deia: "A mi em fa més mal que a tu. Només ho he fet perquè t'estimo. I... em comunicava el missatge equivocat sobre el que era l'amor. Així, durant molts anys vaig creure que l'amor havia de fer mal. I jo feia mal a cada persona que estimava. I mesurava la intensitat de l'amor per la quantitat de dolor que algú rebia de mi. (*Silenci, sospir*)
- I no va ser fins que vaig venir a la presó, en un context que està buidat d'amor, que vaig començar a tenir algun tipus d'idea sobre el que realment era o no era l'amor. (*Silenci, mira enlaire*). I... vaig conèixer algú. (*Silenci*). I ella em va transmetre la meva primera comprensió real ("real insight") sobre el que era l'amor. Perquè ella va mirar més enllà de la meva condició... i del fet que jo era a la presó amb cadena perpètua per assassinat. I no només per assassinat sinó pel pitjor assassinat que un home pot cometre, l'assassinat d'una dona i un infant.
- I va ser l'Agnes, la mare i àvia de la Patricia i en Chris - la dona i l'infant que vaig assassinar – que em va donar la meva millor lliçó sobre l'amor. Perquè (*silenci, mira avall*) tenia tot el dret d'odiar-me (*silenci, mira avall*). Però ella no ho va fer. I... amb el pas del temps, i al llarg del trajecte que vam emprendre... – va ser bastant sorprenent- em va donar amor. I... (*gargamelleja, baixa el cap, mira avall, torna a gargamellejar, respira fons... comença a plorar, es tapa la boca amb el puny, segueix mirant avall... s'asseca les llàgrimes de les galtes amb la mà i torna a aixecar el cap*). Ella em va ensenyar el que era [estimar]. (*Mira la càmera, tanca els ulls, els obre i torna a mirar la càmera deixant caure les llàgrimes*). Yann-Arthus Bertrand *Human Volume 1* (3'56"- 6'57")

Un acte horrible d'inhumanitat i violència ha unit dues persones: en Tim i l'Agnes. La relació és la pitjor possible: entre victimari i víctima... per l'assassinat de la filla i el nét de l'Agnes. Segurament estaran units tota la vida per allò que va fer en Tim. Com treballar aquesta horrible relació?

La venjança no esborra l'experiència traumàtica de la víctima i és cruel amb el victimari. Ho testimonien molts dels familiars d'assassinats quan presencien l'execució dels assassins dels seus éssers estimats: ser presents en l'execució no els retorna la pau. I és deutora de la mateixa lògica de violència entre víctima i victimari: només que ara la víctima seria en Tim i el victimari seria l'Agnes.

Hi ha una segona opció: certs neuròlegs estan investigant com tractar els records traumàtics que pateixen les persones, tot intentant identificar quina àrea del cervell ha quedat afectada, a fi d'esborrar aquests records. Una espècie de "rentat de cervell" amb la millor intenció i per mitja d'una intervenció de la màxima precisió...

El cas d'en Tim i l'Agnes ens mostra que és possible reinterpretar, transformar l'experiència traumàtica des del perdó. Com van fer-ho en un "trajecte" conjunt aquest victimari i aquesta víctima. Començant per l'Agnes, que va mirar en Tim "més enllà de la meva condició": reconeixent-li una dignitat que l'acte d'assassinar no li havia tret. És de remarcar que el perdó rebut per en Tim l'ha fet capaç de reinterpretar la seva infantesa i transformar la seva història personal. En efecte, al principi del seu testimoni, en Tim parla del seu padastre amb una serenitat que mostra un cert perdó del padastre de qui havia estat víctima. I que el va empènyer a ser victimari.

No sabem res de l'Agnes i sabem molt poc d'en Tim. Segurament cap dels dos no eren ni uns grans intel·lectuals ni uns cultivats mestres espirituals. Però han mostrat que és possible un camí de sortida a un dels problemes més horribles de la humanitat.

.....

"He sentit a dir a algunes persones, com ara la meva sogra, que amor és sacrifici. Si t'he de ser franc, no me'n crec res: no és estimar que fa sofrir, sinó sofrir que fa estimar. Si estimant patim és que encara no en sabem: estimar costa molt d'aprendre. Però si sofrint no estimem, perdem el temps de la manera més lamentable. Em sembla que em seria impossible d'estimar una persona que no hagués patit mai; i a l'inrevés, que seria incapaç d'estimar si jo no hagués patit mai al meu torn." Joan Sales *Cartes a Marius Torres* 1-10-36

"Quan només ens queda l'amor
com a única raó,
com a única cançó,
com a únic socors."

Jacques Brel *Quand on n'a que l'amour* (1956)

.....

· Recorda una experiència traumàtica de què has estat víctima. Quins dels tres camins presentats aquí has intentat recórrer?
Amb quins resultats?
